

صورت جلسه نشست مشترک شوراهای برنامه ریزی و توسعه استان های منطقه ۲ (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان)

دستور جلسه:

- بررسی پیشرفت طرح های مصوب شده سفر رئیس جمهوری به استان ها
- گزارش برنامه ها و اقدامات انجام گرفته در خصوص اقتصاد مقاومتی استانها
- گزارش اجرای مطالعات آمایش، برنامه ششم، اقتصاد مقاومتی و واگذاری طرح های عمرانی چهار استان منطقه ۲ کشور
- گزارش اقدامات و نتایج در خصوص رونق تولید، صادرات و اقتصاد مقاومتی استانهای منطقه ۲
- گزارش اقدامات و نتایج برونگرایی و توسعه صادرات غیر نفتی

مکان جلسه: سالن اجتماعات سازمان مدیریت و برنامه ریزی آذربایجان شرقی

زمان جلسه: روز پنجشنبه تاریخ: ۱۳۹۵/۰۴/۲۴ ساعت شروع: ۱۰ ساعت خاتمه: ۱۸

مشروح مذاکرات:

جلسه با تلاوت آیاتی از کلام الله... مجید آغاز گردید. سپس جناب آقای دکتر جبار زاده استاندار محترم آذربایجان شرقی ضمن خیرمقدم به جناب آقای دکتر نوبخت معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و هیئت همراه و اعضای محترم شورای برنامه ریزی و توسعه چهار استان آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان و مبارک دانستن تدبیر برگزاری نشست منطقه ای شورای برنامه ریزی و توسعه، این تدبیر را خواسته استانداران منطقه جهت هم افزائی برای حل منطقه ای برخی مسائل عنوان کردند.

در ادامه جناب آقای دکتر نوبخت رئیس محترم سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور بیاناتی با موضوعات زیر ایراد کردند: وضعیت کشور در سه سال گذشته و شرایط سخت مبتلابه کشور در شرایط تحریم، آثار و نتایج مثبت اجرای برجام، اهداف و برنامه های ملی اقتصاد مقاومتی، اجرای برنامه ششم توسعه، اعتبار پروژه های سفر ریاست محترم جمهور به استان ها، لزوم رشد منطقه ای هم زمان با رشد استان ها با توجه به بافت فرهنگی مشابه جهت رشد و رونق اقتصاد ملی، شناسایی و ارائه تسهیلات به واحدهای تولیدی برای افزایش ظرفیت تولید و ایجاد اشتغال.

سخنران بعدی جلسه جناب آقای مهندس سعادت استاندار محترم آذربایجان غربی بود. ایشان با اشاره به ویژگی ها و موقعیت جغرافیایی و مناسبات بین المللی استان آذربایجان غربی و عقب تر بودن اکثر شاخص های استان در منطقه، خواستار توجه به توازن منطقه ای در برنامه ششم توسعه شدند. سپس عملکرد اقدامات انجام یافته در

صورت جلسه نشست مشترک شوراهای برنامه ریزی و توسعه استان های منطقه ۲ (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان)

استان در زمینه برنامه های اقتصاد مقاومتی را تشریح کردند ایشان با تأکید بر لزوم امنیت برای بهبود فضای کسب و کار، هماهنگی بین بخشی برای اجرای برنامه های اقتصاد مقاومتی در استان ها را الزامی دانستند، سپس مسائل و مشکلات استان در اجرای برنامه های اقتصاد مقاومتی را بیان نمودند و هدف گذاری استان آذربایجان غربی را رونق بخش تولید مواد غذایی، صنایع غذایی و پشتیبانی کشاورزی عنوان کردند.

در ادامه جلسه جناب آقای دکتر خدابخش استاندار محترم اردبیل، ابتدا گزارش خلاصه اقدامات انجام یافته در استان اردبیل در خصوص اقتصاد مقاومتی را ارائه دادند سپس پیشنهادهایی در جهت تکمیل توفیق برنامه اقتصاد مقاومتی بیان نمودند که عبارت بودند از: تخصیص اعتبار به پروژه های ملی، همراهی بانک های خصوصی با سرمایه گذاران، کمک به کاهش بهای تمام شده محصول و کالای واحدها برای افزایش توان رقابت در بازار، افزایش نقش دانشگاه های استان ها در اقتصاد دانش بنیان، توجه به سرمایه گذاری های دولتی انجام شده در حوزه اجتماعی که فاقد منطق و توجیه اقتصادی می باشد، استفاده از سرمایه بنگاه های شبه دولتی مثل صندوق های بازنشستگی، تعاون سپاه و غیره، استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در خدمت برنامه های اقتصاد مقاومتی، ارائه دوره های آموزشی آشنایی با روش های واگذاری پروژه ها بخش خصوصی و توجه به اشتغال زایی بخش خدمات.

جناب آقای دکتر جبار زاده استاندار محترم آذربایجان شرقی در ادامه جلسه با اشاره به کاهش نرخ بیکاری استان از ۱۲٫۸ در ابتدای دولت یازدهم به ۷٫۳ در سال جاری و اجرای بیش از ۲۰۰۰ میلیارد ریال پروژه در سال ۱۳۹۴، این امر را نتیجه تلاش های شبانه روزی مدیران استان و مشارکت همه جانبه بخش خصوصی دانستند. ایشان آرامش کشور را لازمه حضور سرمایه گذاران دانستند و توجه به منافع ملی را اولی بر مسائل حزبی و سلیقه ای افراد عنوان کردند. همچنین با اشاره به توجه به مقوله عدالت اجتماعی علاوه بر مسائل اقتصادی در استان، تبدیل آذربایجان شرقی به استان عاری از معتاد متجاهر علیرغم رتبه نامناسب تبریز در ابتدای دولت یازدهم از نظر وقوع جرم و سرقت را نتیجه این توجه در استان عنوان کردند. همدلی همه قوا در تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی، مدارا با تولیدکنندگان در سال اقتصاد مقاومتی، عدم نیل به رشد ۸ درصد با اعتبارات دولتی، عدم همراهی بدنه وزارتخانه ها با دولت تدبیر و امید و ایجاد مانع و کارشکنی در پروژه ها به ویژه در رابطه با آزادراه تبریز- بازرگان و پروژه های نیروگاهی استان و لزوم تزریق نقدینگی هدفمند برای رونق کسب و کار از دیگر مواردی بود که ایشان بیان نمودند.

در ادامه جلسه جناب آقای عصفوری معاون محترم هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری زنجان در غیاب جناب آقای دکتر انصاری که در مسافرت خارج به سر می بردند گزارش اقدامات مربوط به اقتصاد مقاومتی استان زنجان را ارائه کردند. در این گزارش به تشکیل ۱۹ جلسه با ۹۸ مصوبه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی استان زنجان و ۷ کارگروه ذیل آن اشاره شد که در این مدت برش استانی برنامه دستگاه ها اخذ و مسائل واحدهای استان احصا و چاره اندیشی شد. ایشان مسائل و مشکلات استان در این حوزه را عدم ابلاغ برش استانی برنامه ها توسط دستگاه های ملی از جمله راه و شهرسازی، وزارت علوم، وزارت ارتباطات و معاونت فناوری ریاست جمهوری و

صورت جلسه نشست مشترک شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌های منطقه ۲ (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان)

عدم همکاری عملی بانک‌ها عنوان کردند. سپس به ارائه پیشنهادهایی به شرح زیر پرداختند: تخصیص کامل اعتبارات مرتبط با اقتصاد مقاومتی، افزایش سهم استان‌های منطقه ۲ در تولید ناخالص داخلی. ایشان با اشاره به کاهش نرخ بیکاری و افزایش نرخ مشارکت استان طی دو سال اخیر، سرمایه‌گذاری لازم برای نیل به رشد ۸ درصد در استان را حدود دو هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان در سال عنوان کردند که قطعاً با اعتبارات دولتی میسر نخواهد بود. در بخش دوم نشست گزارش‌ها مطالعات آمایش، برنامه ششم و واگذاری طرح‌های عمرانی استان‌ها توسط روسای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها ارائه گردید.

اولین سخنران این بخش آقای نباتچیان سرپرست محترم سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان زنجان بودند. ایشان ابتدا مراحل تدوین گزارش‌ها مطالعات آمایش سرزمین استان زنجان را تشریح کردند سپس در خصوص برنامه ششم، از تشکیل ۱۱ کمیته فرابخشی و ۱۹ کمیته بخشی با همکاری دستگاه‌های اجرائی خبر دادند؛ و مسائل و مشکلات مبتلابه را به‌قرار زیر تشریح کردند: عدم تعیین رویکرد توسعه و نقش استان‌ها در تقسیم‌کار ملی در برنامه ششم، عدم تعیین سهم استان‌ها از سهم بخش‌های مختلف در طول سال‌های برنامه، نامشخص بودن تکلیف برخی دستگاه‌های استانی که بیشتر جنبه ملی دارند و متمرکز است، سیاست‌ها و برش استانی ندارند، فشرده‌گی و محدودیت زمانی و نبود برخی اطلاعات در سرخطها در تدوین گزارش‌ها استانی از جمله سرخط مربوط به بهره‌وری. ایشان در همین رابطه پیشنهاد درخواست تمدید زمان‌بندی به خاطر تعدد بخش‌ها، گستردگی و حجم سنگین کار و تأکید بر ضمانت اجرایی اسناد برنامه ششم را ارائه دادند.

در ارتباط با واگذاری پروژه‌ها؛ از بین هزار و ۳۵۴ پروژه استان پس از بررسی و شناسایی اولیه ۳۸۶ پروژه قابل‌واگذاری تشخیص داده شد و درنهایت از تصویب و طی فرایند تعداد ۵۸ پروژه خبر دادند. ایشان مشکلات و مسائل مشارکت خصوصی و عمومی را به‌قرار زیر برشمردند: وجود ابهام در استمرار و حمایت قانونی مدیران دستگاه‌های اجرایی به دلیل تجارب منفی ادوار گذشته. نبود دانش و توان کارشناسی، فنی و حقوقی برای اجرای دستورالعمل در دستگاه‌های اجرایی خرد استانی و نظام فنی و اجرایی و در نتیجه عدم همراهی کارشناسی در موضوع واگذاری در دستگاه‌های اجرایی.

سخنران بعدی این بخش جناب آقای شایقی رئیس محترم سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان اردبیل بودند که ابتدا آخرین وضعیت مطالعات آمایش و برنامه ششم استان اردبیل را تشریح کردند. سپس اولویت‌های اساسی استان و سه ره‌آورد پیگیری انجام‌شده در حوزه اعتبارات را که منجر به دریافت یک میلیارد دلار از اعتبارات رودخانه‌های مرزی جهت پایاب سد خدا آفرین، ایجاد منطقه آزاد تجاری جدید در استان و بحث مطالعات معدن در ۴ پهنه شد را بیان کردند. ایشان اولویت اول توزیع اعتبارات در استان اردبیل را حمایت از زیرساخت‌های سرمایه‌گذاری در استان عنوان کردند؛ و در خصوص واگذاری پروژه‌ها به بخش غیردولتی از تعداد ۵۳ پروژه

صورت جلسه نشست مشترک شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌های منطقه ۲ (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان)

قابل‌واگذاری شناسایی شده استان اردبیل به واگذاری دو پروژه اشاره کرده و ۹ پروژه میراث فرهنگی را در مرحله واگذاری و انعقاد قرارداد بیان کردند.

سومین سخنران این بخش جناب آقای حضرتی رئیس محترم سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان آذربایجان شرقی بودند؛ که ابتدا اشاره‌ای به وضعیت نامناسب شاخص‌های توسعه در استان‌های مرزی کشور به ویژه استان‌های منطقه ۲ کردند سپس ارکان تشکیلاتی و فرایند تهیه برنامه ششم در استان آذربایجان غربی را تشریح کردند و در ادامه با اشاره به تاریخچه تهیه مطالعات آمایش استان از نهایی شدن این مطالعات خبر دادند. ایشان با اعلام عدم دریافت برش استانی پروژه‌ها و برنامه‌های وزارتخانه‌ها، گزارش مختصری از اجرای برنامه اقتصاد مقاومتی در استان آذربایجان غربی ارائه دادند که منجر به اولویت‌بندی و تعریف ۹ پروژه آب منطقه‌ای و ۲۲ پروژه در حوزه آب و فاضلاب شهری و روستایی گردید.

در خصوص واگذاری پروژه‌های عمرانی ایشان از شناسایی حدود ۵۰ پروژه جدید و نیمه‌تمام خبر دادند که در مرحله طی فرایند مربوط به انتشار فراخوان و انتخاب پیمانکار بوده و برخی از دستگاه‌های اجرایی اقدام به انتشار آگهی کردند.

آخرین سخنران بخش دوم نشست جناب آقای دکتر بهبودی رئیس محترم سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

آذربایجان شرقی بودند. ایشان ابتدا گزارشی از وضعیت شاخص‌های کلان اقتصادی منطقه ۲ کشور در مقایسه با متوسط کشور ارائه دادند. در این گزارش شاخص‌هایی نظیر سهم جمعیتی و تولید ناخالص بدون نفت، درآمد سرانه، سرمایه‌گذاری دولتی، نرخ مشارکت اقتصادی و نرخ بیکاری در این چهار استان طی دوره زمانی ۱۳۷۹ الی ۱۳۹۲ تشریح گردید. در ادامه ایشان آخرین وضعیت مطالعات آمایش استان آذربایجان شرقی گزارش کردند، سپس به معرفی ویژگی‌های جغرافیایی و طبیعی استان‌های منطقه ۲ پرداختند.

در خصوص واگذاری پروژه‌ها ایشان ضمن بیان مراحل احصا و کارشناسی پروژه‌ها از مراحل پایانی فراخوان

۲ پروژه، واگذاری یک پروژه و در دست گزارش بودن ۱۴ پروژه دیگر خبر دادند؛ و روش‌های مختلف مشارکت با بخش غیردولتی را در پروژه‌های مختلف استان معرفی و مواردی از چالش واگذاری به بخش خصوص و عدم اعتماد سرمایه‌گذاران غیردولتی به مشارکت با دولت به دلیل خلف وعده، اجرای ناصحیح اصل ۴۴ بیان نمودند.

ایشان در ادامه توجه خاص به نهادهای مالی توسعه در استان‌های منطقه را جهت تأمین منابع مالی برنامه‌ها خواستار شدند. در پایان ضمن بیان مواردی از آسیب‌شناسی برنامه‌های جامع توسعه‌ای در کشور به معرفی روش الگوی برنامه‌ریزی هسته‌ای پرداختند. ایشان حاصل این کار کارشناسان و دانشگاهیان استان را تهیه مجموعه برنامه‌ریزی منطقه‌ای با رویکرد هسته‌های کلیدی عنوان کردند که یک جلد به مبانی و مفاهیم و روش اختصاص یافته است. از ویژگی‌های مهم این مجموعه دولت‌محور نبودن آن و غیردولتی بودن ۸۰ درصد سهم

صورت جلسه نشست مشترک شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌های منطقه ۲ (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان)

اعتباری پروژه‌ها دانستند که نزدیک به ۵۰۰ پروژه سند با ۴۸ هزار میلیارد تومان اعتبار پیش‌بینی شده بیشتر با تکیه بر منابع غیردولتی اجرا خواهند گردید.

در انتهای بخش دوم نشست از نسخه نهایی سند تدبیر توسعه استان به‌عنوان برنامه عملیاتی اقتصاد مقاومتی استان آذربایجان شرقی توسط جناب آقای دکتر نوبخت معاون محترم رئیس‌جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی رونمایی گردید.

در بخش سوم نشست با موضوع رونق تولید، صادرات و اقتصاد مقاومتی استان‌های منطقه ۲ که با سخنان جناب آقای دژ پسند معاون محترم هماهنگی برنامه‌بودجه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور آغاز گردید، ایشان از برنامه‌ریزی برای تحرک ۷ هزار و ۵۰۰ بنگاه تولیدی در کشور که دارای مشکل هستند و زیر ۶۰ درصد ظرفیت کار می‌کنند و ۳۰ بنگاه بزرگی که بالای ۸۰ درصد فعالیت می‌کنند باهدف رونق تولید خبر دادند. در این بخش روسای منتخب موضوعی استان‌های منطقه ۲ به بیان مطالب خود پرداختند.

اولین سخنران بخش سوم نشست جناب آقای اسکندری مدیرکل محترم صنعت و معدن و تجارت آذربایجان غربی به نمایندگی از روسای سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌های منطقه ۲ کشور سخنان خود را در دو محور رونق تولید و برنامه‌های توسعه صادرات غیرنفتی بیان نمودند. ایشان اقدامات انجام‌گرفته در چهار استان را بر اساس هفت موضوع اصلی فعالیت‌های وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت به شرح زیر تشریح نمودند:

پایش واحدهای صنعتی در چهار استان؛ که بر اساس آن ۶۸۴۹ واحد فعال و ۲۵۸۳ واحد غیرفعال بودند، اجرای طرح بررسی میزان آسیب‌پذیری واحدها از نظر مشکل نقدینگی و کمبود سرمایه در گردش بیش از ۷۹ درصد واحدهای موردبررسی با مشکل نقدینگی و کمبود سرمایه در گردش گریبان‌گیر بودند و ۵۷ درصد از این واحدها بدهی معوق داشتند. احیای واحدهای راکد نیمه فعال و غیرفعال که در مجموع ۳۲۸ واحد راکد غیرفعال را در چهار استان با اشتغال ۷۲۰۰ نفر راه‌اندازی گردید. در کنار این طرح‌های توسعه‌ای از میان واحدهایی که خط تولیدشان مشکل داشتند و با فرسودگی ماشین‌آلات و ضعف فناوری مواجه بودند، هم اجرا شد و ۴۰۵ واحد که دارای پروانه و فعال، ظرفیت تولید خود را اضافه کردند که منجر به اشتغال‌زایی ۳۸۵۵ جدید شد.

در رابطه با تکمیل طرح‌های صنعتی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد در مجموع ۴۴۹ طرح صنعتی بالای پیشرفت فیزیکی ۶۰ درصد راه‌اندازی گردید که از قبل آن بالغ بر ۷۲۰۰ شغل در حوزه‌های مختلف ایجاد شده. راه‌اندازی ۱۳۱۷ طرح صنعتی بالای ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی از میان ۷۵۰۰ واحد کشوری، راه‌اندازی ۱۵۸۸ طرح و واحد تولیدی کوچک و متوسط و همین‌طور طرح نیمه‌تمام برای چهار استان در سال جاری هدف‌گذاری امسال وزارتخانه و خود استان‌ها عنوان گردید.

ایشان در ادامه از برگزاری مجموع ۹۹ جلسه اصلی با حضور استانداران محترم، معاونین محترم و مدیران محترم کل دفتر هماهنگی امور استانی و ۲۰۳ جلسه کارشناسی با ۹۷۴ مصوبه برای واحدهایی که مدنظر بوده در

صورت جلسه نشست مشترک شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌های منطقه ۲ (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان)

سه ماه گذشته خبر دادند ایشان در ادامه گزارشی از تعداد پرونده‌های مصوب در کارگروه‌ها، ارجاع شده به بانک‌ها و عقد قرارداد شده و دریافت‌کننده تسهیلات ارائه دادند.

در رابطه با توسعه صادرات عنوان شد در سال ۹۴ مجموع ۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار صادرات این چهار استان از گمرکات بوده و هدف‌گذاری که برای سال ۹۵، ۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار می‌باشد.

بحث عدم اجرایی شدن بخشنامه‌های صادره صندوق توسعه ملی در خصوص پرداخت تسهیلات ویژه‌ای و عدم همسویی بخشنامه‌های صادره دولت با بانک مرکزی و عدم اجرایی شدن بسته حمایت صادراتی از عارضه‌های اصلی استان‌ها در عدم تحقق سیاست‌های دولت محترم عنوان گردید.

سخنران بعدی بخش سوم نشست جناب آقای مهری رئیس محترم سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی به نمایندگی از روسای سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌های منطقه ۲ بودند. ایشان ابتدا از احصا و تدوین ۵ مؤلفه اقتصاد مقاومتی و تدوین سند تدبیر توسعه استان آذربایجان شرقی در دو سال اخیر بر اساس برنامه‌ریزی هسته‌های کلیدی و بیان ویژگی‌های آن پرداختند. ایشان برنامه اقتصاد مقاومتی بخش کشاورزی آذربایجان شرقی را در قالب ۹ هسته کلیدی با ۴۵ اقدام عنوان کردند که علاوه بر برش استانی، برش شهرستانی و دهستانی نیز تهیه گردیده است. همان شرایط در آذربایجان غربی در قالب پنج هدف محوری، ۵۷ هدف کیفی و ۷۴ هدف کمی بوده که با ۳۰ برنامه، ۱۲۵ اقدام اجرایی موضوع دنبال می‌شود. در استان زنجان تهیه سند اجرایی برای اقتصاد مقاومتی در افق ۱۴۰۴، احصاء و اجرای پروژه‌های اقتصاد مقاومتی در سال ۱۳۹۵؛ تهیه برنامه‌های شهرستانی، تهیه عناوین طرح‌های اولویت‌دار در سازمان و کارگروه استانی، احصاء آمار و اطلاعات واحدهای نیمه فعال و غیرفعال از جمله اقدامات انجام شده در استان زنجان بوده است. در ادامه ایشان وضعیت واحدهای تولیدی نیمه فعال و غیرفعال بخش کشاورزی استان‌های شمال غرب، تعداد واحدهای دام، طیور، شیلات، صنایع تبدیلی، باغبانی را تشریح و مطالبی در خصوص وضعیت برگزاری کارگروه‌های تسهیل و رفع موانع تولید و واگذاری شهرک‌های گلخانه‌ای و آبی‌پروری در آب‌های چهار استان بیان داشتند.

در ادامه جلسه جناب آقای رحمتی مدیرکل محترم میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان به بیان سخنان خود پرداختند. ایشان برنامه‌های سازمان در حمایت از تولیدات صنایع دستی و توسعه صادرات را تشکیل ۷ موسسه صادراتی صنایع دستی در کشور عنوان کردند که یکی از این مؤسسات در استان آذربایجان شرقی در نظر گرفته شده. ایشان راه‌اندازی ۶ کارگاه از ۳۸ کارگاه صنایع دستی برای تجمیع تولیدات، برنامه‌ریزی برای توسعه صنایع دستی روستایی در ۸ روستای منتخب استان‌های منطقه ۲ شامل ۵۰ کارگاه صنایع دستی روستایی، آغاز عملیات توسعه زیرساخت‌های گردشگری روستایی در ۱۲ روستا در استان‌های منطقه ۲، ایجاد ۲۷ هتل از ۲۰۰ هتل برنامه‌ریزی شده در کشور و ایجاد ۶ مجتمع خدمات بین‌راهی در استان‌های منطقه ۲، واگذاری ۲۷ بنا از ۹۰ بنای تاریخی کشور در قالب کاربری‌های اقامتی و پذیرایی به بخش خصوصی در ۴ استان منطقه ۲، راه‌اندازی

صورت جلسه نشست مشترک شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌های

منطقه ۲ (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان)

یک موزه خصوصی از ۱۳ موزه خصوصی کشور در استان آذربایجان شرقی، اجرای ۳۹ پروژه در استان‌های منطقه ۲ برای تقویت پایگاه جهانی میراث فرهنگی از جمله برنامه‌ها و تعهدات سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور برای استان‌های منطقه ۲ بیان کردند. ایشان تعداد گردشگران خارجی بازدیدکننده از استان‌های منطقه ۲ در سال ۱۳۹۴ را ۱۳۵۷۰۴۷ نفر و صادرات چمدانی صنایع دستی از این استان‌ها را ۴ میلیون دلار عنوان کردند.

بخش چهارم نشست به گزارش اقدامات و نتایج برون‌گرایی و توسعه صادرات غیرنفتی استان‌ها اختصاص داشت. اولین سخنران این بخش جناب آقای وثوقی ایرانی دبیر اتاق بازرگانی استان اردبیل بودند. ایشان ضمن انتقاد از توسعه نامتوازن در کشور و ناچیز بودن مشوق‌های صادراتی نسبت به کشورهای رقیب، از صادرات حدود ۷۳ میلیون دلار در سال گذشته از گمرکات استان اردبیل خبر دادند. ایشان مزیت دیگر استان اردبیل را موضوع ترانزیت دانستند که علیرغم عدم وجود زیرساخت‌ها حدود یک میلیارد دلار ترانزیت کالا انجام گرفته است.

وجود ارتباطات قوی اتاق بازرگانی اردبیل با ترکیه و برگزاری کمیسیون مشترک دو کشور در شهر اردبیل با حضور وزرای مرتبط دو کشور. تشکیل شورای مشترک بازرگانی آذربایجان و ایران با محوریت اردبیل برگزاری نمایشگاه دائمی در مسکو، اعزام ۱۵ هیئت تجاری به مقاصد مختلف دنیا در سال جاری و برگزاری ۲۴ دوره آموزشی برای بازرگانان از جمله فعالیتهای انجام یافته توسط اتاق بازرگانی اردبیل عنوان گردید. همچنین تشکیل دو شرکت مدیریت صادرات برای حل مشکلات مربوط به صادرات از دیگر اقدامات انجام یافته در زمینه صادرات استان اردبیل بود.

سخنران بعدی بخش چهارم نشست آقای حسن‌زاده رئیس محترم اتاق بازرگانی استان آذربایجان شرقی بودند. ایشان ابتدا ضمن اشاره به پیشینه تاریخی علمی، فرهنگی، صنعتی و تجاری تبریز، از تمرکز روزافزون در مرکز انتقاد کردند. ایشان استقرار بزرگ‌ترین کارخانه‌ها صنعتی ماشین‌سازی، تراکتورسازی، ایدم، چرخشگر، بلبرینگ سازی و غیره و به تبع آن توسعه صنایع پایین‌دستی با بخش خصوصی را از جمله برنامه‌ریزی‌های کارشناسی گذشته عنوان کردند که سبب شکوفایی اقتصادی استان و منطقه گردید. سپس با اشاره به مشکلات عدیده قطعه‌سازان و فعالان صنعت چرم و فرش استان، سرمایه‌گذاری‌های انجام گرفته بدون کارشناسی در سایر استان‌ها را سبب عدم بهره‌گیری از ظرفیتهای کامل این کارخانه‌ها و اتلاف سرمایه‌های ملی و رکود این واحدها دانستند.

ایشان افزودند بخش خصوصی همیشه به دنبال توسعه اقتصادی و همراه با برنامه‌ها و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است و در اجرای سند تدبیر توسعه استان که بر پایه اقتصاد مقاومتی است، نهایت همکاری را با کلیه سازمان‌ها و ادارات انجام ولی تا زمانی که زیرساخت‌های توسعه اقتصادی و مقاومت اقتصادی فراهم نشده دسترسی به این موفقیت‌ها بسیار سخت خواهد بود.

صورت جلسه نشست مشترک شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌های منطقه ۲ (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان)

عدم ساماندهی و حل مشکل قاچاق در کشور، بی‌اعتمادی بزرگی بین مردم نسبت به سیاست‌های دولت، عدم عملیاتی شدن ماده ۲۰ و ۳۸ و ۱۳۱ لایحه رفع موانع تولید، ناچیز بودن بسته حمایتی که توسط معاون اول برای واحدهای تولیدی که در نمایشگاه‌ها شرکت می‌کنند اختصاص یافته، عدم پرداخت یارانه بهره‌های بانکی تا سقف ۳۰۰ میلیون تومان برای بنگاه‌های صادراتی و ۵۰۰ میلیون تومان برای واحدهای نمونه ملی فعال در صادرات از جمله مسائل و مشکلاتی است که بنا بر گفته ایشان مانع تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی خواهد گردید. عدم رغبت سرمایه‌گذاران در عرصه معادن استان به سبب وجود قوانین سالیان گذشته از دیگر مواردی بود که مورد اشاره قرار گرفت.

سهم بزرگ دولت در اقتصاد کشور، عدم تخصیص اعتبارات، عدم تفویض اختیار به استان‌ها، عدم شفاف‌سازی اقتصاد، عدم شناسایی مودیان جدید مالیاتی در مرکز، از جمله مواردی بود که سخنران بعدی جلسه جناب آقای انتظاری رئیس اتاق بازرگانی استان آذربایجان غربی به آن‌ها اشاره کردند.

در پایان بخش چهارم نشست جناب آقای جمیلی رئیس محترم اتاق بازرگانی زنجان به ارائه سخنان خود پرداختند. ایشان در سخنانشان بر عدم وجود چشم‌انداز روشن اقتصادی، انتقاد از ایجاد مناطق ویژه اقتصادی، دستاوردهای ایجاد مناطق ویژه اقتصادی به صورت رانت، فساد، قاچاق و لطمه به تولید در کشور، توجه به بازار ۸۰ میلیونی داخلی به جای بازارهای کوچک خارجی، تحقق اقتصاد مقاومتی در سایه مبارزه با قاچاق و واگذاری بخشی از امور تصدی‌گری دولت در گمرک به بخش خصوصی اشاره کردند.

بخش پنجم نشست به موضوع گزارش اقدامات و نتایج واگذاری طرح‌های عمرانی توسط نمایندگان منتخب دستگاه‌های اجرائی استان‌های منطقه ۴ اختصاص داشت.

اولین سخنران بخش پنجم جناب آقای دکتر اخلاقی مدیرکل محترم راه و شهرسازی استان آذربایجان شرقی بودند. ایشان با اشاره به نوع پروژه‌های استانی و ملی در قالب پروژه‌های خودگردان و غیر خودگردان بر اساس ماده ۲۷ آیین‌نامه واگذاری. اکثر پروژه‌های استانی را فاقد توجیه آن‌چنانی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی دانستند. سپس به معرفی پروژه‌های خودگردان و غیر خودگردان قابل واگذاری در چهار استان منطقه پرداختند و در ادامه عملکرد اقدامات انجام‌گرفته در خصوص روند واگذاری پروژه‌ها به بخش خصوصی در استان‌های منطقه را تشریح کردند و در ادامه مشکلات و موانع واگذاری را بیان نمودند. مشکلاتی از قبیل ابهامات موجود برای سرمایه‌گذاران نحوه بازگشت اصل و سود سرمایه، نحوه واگذاری پروژه‌های نیمه‌تمام که پیمانکار در حال اجرا دارد، پروژه‌های فاقد پیمانکار که به صورت راکد است و از گذشته مانده و دارای مطالبات قبلی هم هستند و عدم وجود مطالعات اولیه برای پروژه‌های قابل واگذاری به دلیل عدم پیش‌بینی اعتبار و در انتهای سخنانشان پیشنهادهایی به شرح زیر ایراد نمودند: ایجاد بستر قانونی برای بهره‌مندی از ظرفیت‌های مناطق آزاد، ایجاد بستر قانونی برای بهره‌گیری از ظرفیت

صورت جلسه نشست مشترک شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌های منطقه ۲ (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان)

تهاتر اراضی در پروژه‌های حمل‌ونقل و فراهم نمودن سازوکار قانونی بهره‌گیری از ظرفیت ارزش‌افزوده ناشی از احداث پروژه‌های راه‌سازی در اراضی مجاور پروژه‌ها.

در ادامه جلسه جناب آقای چمنی گلی مدیرکل محترم ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی با اشاره به مشخصات پروژه‌های قابل‌واگذاری حوزه ورزش و جوانان استان‌های منطقه ۲، تعداد پروژه‌های پیشنهادی قابل‌واگذاری استان آذربایجان شرقی را چهار پروژه، استان آذربایجان غربی ۵ پروژه، استان اردبیل و زنجان را هرکدام ۱۵ پروژه برشمردند. در ادامه به بیان چالش‌های واگذاری پروژه‌ها پرداختند که اهم آن‌ها عبارت بودند از: نبود سند مالکیت پروژه‌های عمرانی، چالش فراروی دیگر ماده ۸۸ قانون تنظیم مقررات مالی است. ناتوانی در برگزاری مسابقات مهم درون‌مرزی به دلیل نبود اعتبارات و زیرساخت‌های خیلی مهم و به خاطر بعضی از مسائل دیگر. عدم پوشش اقشار آسیب‌پذیر در ماده ۸۸ به دلیل عدم توانایی مالی پرداخت شهریه و ماهانه و عدم استفاده از امکانات اماکن واگذارشده.

سخنران بعدی بخش پنجم نشست جناب آقای اکبری مدیرکل محترم آب و فاضلاب شهری استان آذربایجان غربی بودند. ایشان ابتدا به معرفی پروژه‌های واگذارشده شرکت‌های آب و فاضلاب چهار استان منطقه ۲ کشور پرداختند. ایشان سرجمع پروژه‌های در دست اجرا و واگذارشده در بخش آب چهار استان منطقه را حدود ۲ هزار و ۲۵۳ میلیارد ریال در بخش فاضلاب ۵۸۰۱ میلیارد ریال و سایر پروژه‌ها در حدود ۱۰۲۰ میلیارد ریال بیان کردند. در ادامه به بیان محدودیت‌ها و چالش‌هایی که در صنعت آب و فاضلاب وجود دارد

پرداختند که اهم آن‌ها به‌قرار زیر بود: غیراقتصادی بودن محصول پروژه به جهت محدودیت قوانین در اخذ بهای تمام‌شده از مصرف‌کنندگان نهایی؛ عدم کفاف پایدار طرح‌های قابل‌واگذاری در تأمین بازپرداخت اصل و فرع سرمایه‌گذاری‌ها، وجود موانع متعدد تشخیص قابلیت‌های مالی و اقتصادی بخش غیردولتی؛ فقدان سیستم بازپرداخت بخش غیردولتی در چارچوب گشایش اعتبارات اسنادی؛ عدم اعتمادبخش غیردولتی در ایفای تعهدات میان‌مدت و بلندمدت طرف سرمایه‌پذیر دولتی؛ عدم همراهی و تبعیت سیستم مالی کشور و تغییر نگرش حمایتی بانک‌ها و مؤسسات دولتی و غیردولتی در فراهم نمودن شرایط تعلق تسهیلات بلندمدت به طرح‌های زیربنایی؛ نافذ نبودن قوانین و مقررات بالادستی در قبول قراردادهای غیر تضمینی به‌عنوان وثیقه معتبر، عدم تغییر در دیدگاه و نگرش دستگاه‌های نظارتی، کاربردی نبودن بخشی از قوانین به دلیل عدم همگرایی و متناسب‌سازی با ساختار شرکت‌های غیردولتی و طولانی و پیچیده بودن فرایند احصاء و واگذاری طرح‌های عمرانی به بخش غیردولتی. کارساز نبودن سیاست‌ها و مشوق‌های تعیین‌شده در ترغیب مشارکت بخش غیردولتی برای حضور در ساخت و بهره‌برداری از طرح‌های عمرانی دولتی.

در ادامه جلسه جناب آقای دکتر صومی رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز به بیان سخنان خود پرداختند. ایشان اقتصاد مقاومتی را در حوزه سلامت ارائه محصول باکیفیت و ارزان در

صورت جلسه نشست مشترک شوراهای برنامه ریزی و توسعه استانهای منطقه ۲ (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان)

شرایط عادی و در شرایط غیرعادی با بیشترین تاب‌آوری تعریف کردند. سپس آخرین وضعیت اتمام پروژه‌های نیمه تمام استان‌های منطقه ۲ را تشریح کردند. ایشان از افتتاح ۲۰۰ پروژه خبر دادند که ۱۸۰ پروژه آن در دولت تدبیر و امید آغاز شده بود. همچنین از تحویل ۱۴۸ پروژه تا پایان دولت یازدهم خبر دادند. ایشان با بیان اینکه از ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر جمعیت آذربایجان شرقی یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر توسط بخش خصوصی خدمت دریافت می‌کنند. طرح تحول نظام سلامت را افتخار دولت دانستند. در انتهای نشست بیانیه نهایی اولین نشست شورای برنامه ریزی و توسعه استان‌های منطقه ۲ کشور (استان‌های آذربایجان شرقی - غربی - اردبیل و زنجان) قرائت گردید.

ویژگی‌های منطقه

- ✓ پیوندهای اجتماعی و فرهنگی استان‌های منطقه
- ✓ قابلیت‌های گردشگری طبیعی، تاریخی و فرهنگی
- ✓ ذخایر معدنی غنی فلزی و غیرفلزی
- ✓ داشتن مرز مشترک و هم‌جواری با ۵ کشور
- ✓ منطقه آزاد تجاری - صنعتی
- ✓ قابلیت کشاورزی و تولید محصولات با رتبه بالا در کشور

نقاط ضعف و چالش‌ها

- ✓ تداوم جریان مهاجرت سرمایه‌های انسانی، کارآفرینی و اقتصادی
- ✓ کاهش سهم اقتصادی منطقه
- ✓ پایین بودن درآمد سرانه نسبت به میانگین کشوری
- ✓ ضعف در زیرساخت‌های حمل‌ونقل و انرژی
- ✓ به حاشیه رانده شدن از کوری دور توسعه کشور

راه کارهای اجرایی پیشنهادی جهت توسعه منطقه

- ✓ ارتقای سهم منطقه در شاخص‌های اقتصادی (از جمله سرانه ارزش افزوده سرانه، تسهیلات به ازای هر واحد اقتصادی و تعادل در تخصیص اعتبارات ...) و برخورداری به میانگین کشور تا پایان برنامه ششم
- ✓ تکمیل و تجهیز زیرساخت‌های حمل‌ونقل (جاده‌ای، ریلی و هوایی) و انرژی و ...

صورت جلسه نشست مشترک شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌های منطقه ۲ (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان)

- ✓ بهره‌گیری از ظرفیت هم‌مرزی با کشورهای دیگر در راستای توسعه صادرات غیرنفتی و تقویت ترانزیت و سرمایه‌گذاری‌های مشترک
- ✓ بهره‌گیری از ظرفیت‌های گردشگری به‌عنوان محور توسعه منطقه
- ✓ بهره‌گیری از فرصت (تبریز ۲۰۱۸) به‌عنوان شهر نمونه گردشگری جهان اسلام به‌منظور توسعه زیرساخت‌ها و فعالیت گردشگری در منطقه
- ✓ سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در بخش معدن و صنایع فرادست و پایین‌دست آن
- ✓ اجرای برنامه‌های اصلاح الگوی کشت به‌منظور تولید محصول سالم و افزایش درآمد کشاورزان و بهره‌وری
- ✓ تقویت فعالیت‌های دانش‌بنیان و بهره‌گیری از مزیت‌های منطقه ویژه علم و فن‌آوری
- ✓ استفاده از ظرفیت و پیشینه صنعتی منطقه در تقویت صنایع ماشین‌سازی، پتروشیمی و خودروسازی
- ✓ تأسیس صندوق‌ها و بانک‌های توسعه منطقه‌ای
- ✓ تفویض اختیار به دستگاه‌های متناظر استانی به‌منظور تمرکززدایی و تقویت مناطق در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی
- ✓ اهتمام هر چه بیشتر به احیای دریاچه ارومیه
- ✓ تقویت و تسریع در اجرای طرح‌های معیشت جایگزین
- ✓ تأکید بر همکاری بیشتر نظام بانکی و اجرای دستورالعمل‌های صادره
- ✓ اولویت دادن به تخصیص اعتبارات مناطق سردسیر
- ✓ تسریع در تخصیص پروژه‌های سفر
- ✓ مستثنا کردن واحدهای اقتصادی زیر ۱۰ نفر از شمول قوانین کار و تأمین اجتماعی (ماده ۱۹۱ قانون کار)
- ✓ فراهم‌سازی بستر اجرایی مناسب برای اجرای نظام استادشاگردی در واحدهای صنفی و ارائه مشوق‌های لازم
- ✓ همراهی و همدلی قوای سه‌گانه و نهادهای فرا دولت و شبه‌دولتی در تحقق اقتصاد مقاومتی
- ✓ تفویض اختیار نظارتی به بخش خصوصی در برخی از دستگاه‌های دولتی و شبه‌دولتی به‌ویژه ارگان‌های اقتصادی (گمرک، سیستم بانکی و ...)
- ✓ الزام نهادهای مرتبط با سرمایه‌گذاری به ارائه فرصت‌های سرمایه‌گذاری منطقه به سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی و گسیل نمودن هیئت‌های سیاسی - اقتصادی خارجی به منطقه

صورت جلسه نشست مشترک شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌های
منطقه ۲ (آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان)

- ✓ شفافیت در اعطای تضمین‌ها و مشوق‌های دولتی برای تسهیل فرآیند واگذاری پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و اختصاص ردیف بودجه‌ای خاص در قوانین بودجه‌های سنواتی به منظور تأمین هزینه‌های جانبی فرآیند واگذاری و تأمین اعتبار موردنیاز در دوران بهره‌برداری
- ✓ پیگیری و رفع موانع اجرای طرح آزادراه تبریز - مرند- بازرگان با توجه به اخذ کلیه مجوزهای لازم و تصویب نهایی در سفر رییس‌جمهور به استان آذربایجان شرقی
- ✓ پیگیری و رفع موانع احداث نیروگاه‌های سیکل ترکیبی استان از طریق جذب سرمایه‌گذاری خارجی به ظرفیت کل ۲۰۰۰ مگاوات با توجه به اخذ کلیه مجوزهای لازم